

[Petra Petersen.]

simpelt hen at uforstående mennesker ikke har taget sig rigtig af et barn. Det har været en vanskelig opgave at hjælpe disse mennesker ud af forsorgen. De har jo, som enhver anden, ønsket selv at kunne bestemme over deres tjenesteforhold og have alt det, der nu engang hører friheden til.

Jeg hører ikke til dem, der er så forbavset over de forhold omkring vore plejehjem, der i den seneste tid er fremdraget i dagbladene. Jeg tror, at vi roligt kan sige, at vi godt vidste, at det var galt. Ministeren vidste det jo også. Jeg tror ikke, at ministeren ønsker at lægge ansvaret over på sin forgænger i embedet, men så må vi vel lægge ansvaret over på dette ting, over på regeringen, den nuværende og de tidligere. Men der er en ting, jeg gerne vil have lov til at spørge om. Hvad med de mennesker, der har det direkte ansvar for de åndssvage: bestyrelserne, institutionernes overlæger og de mennesker, der er ansat som tilsynsførende? Kan vi være forargede, rystede og blot snakke op og bruge dagbladens spalter til rystende historier uden også at drage de ansvarlige for forholdene til ansvar?

I betænkningen findes en redegørelse fra bestyrelserne for de jyske åndssvageanstalter. Den findes på side 179, og der står, hvis jeg må have lov til at citere:

„Forsorgen for de intelligensdefekte personer vil altid være meget udsat for kritik. Kritikken udspringer jævnlig fra de åndssvage selv eller fra deres pårørende, der i mange tilfælde også er intelligensdefekte. Den kritik, der kommer fra disse kredse, har — heldigvis — praktisk talt altid været uberettiget, men den er ofte fulgt op af pressen og forskellige organisationer og enkeltpersoner ud fra en i og for sig rigtig fornemmelse af, at misbrug inden for forsorgen meget let kunne gå i svang, fordi de åndssvage på grund af deres nedsatte intelligens ikke evner at tage vare på deres egne forhold og ofte ikke bliver taget alvorligt, når de klager.“

Lige da jeg læste det, stødte det mig meget, for vel er det rigtigt, at der findes slægter, inden for hvilke åndssvaghed går igen, men det er jo lige så rigtigt, at der kan fødes et åndssvagt barn i en hvilken

som helst sund familie. Det er slemt for en sund familie at have et åndssvagt barn, det ved vi, men det har dog en støtte i familien; for de børn, der fødes i en defekt familie, foreligger der et meget, meget større ansvar for samfundet.

I dette tilfælde som i så mange andre synes jeg at kommissionsarbejdet har taget alt for lang tid; vi kunne vist have taget fat på disse spørgsmål meget før. Jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at dette udvalg har siddet i 4 år. Jeg skal ikke underkende det store arbejde, der ligger i at lave en sådan betænkning, alle de undersøgelser, der skal foretages; men ethvert udvalg og enhver kommission, der bliver nedsat, har dog den store fordel, at såvel manuel arbejdskraft som alt andet står til rådighed. Hvis årsagen er den, at det er de samme mennesker, der hver gang sidder i udvalg og kommissioner, og disse derfor er overbebyrdet med arbejde, er der jo den udvej at finde nye frem.

Jeg vil meget gerne i anledning af dette udvalgs sammensætning, selv om det nu har afsluttet sit arbejde, sige, at jeg har fundet det mærkeligt at den store gruppe af funktionærer, der findes ved åndssvageforsorgen, ikke har været repræsenteret i udvalget. Jeg synes, det er en fejl, der gentages gang på gang, når der nedsættes udvalg og kommissioner, at de mennesker, der har umiddelbar tilknytning til det, der skal behandles, ikke får lov at fremsætte deres syn på sagen. De mange funktionærer, det gælder sygeplejersker, plejere, terapeuter m. v., alle dem, der har deres daglige arbejde i vore centre, det er jo deres arbejde og deres uddannelse, det hele star og falder med. For mig virker det som en tilsidesættelse af disse mennesker, hvis indsats og arbejde er med til at hæve institutionernes standard, at de ikke har haft repræsentanter i udvalget.

Ministerens har i sin fremsættelsestale fremdraget det værdifulde i oprettelsen af Landsforeningen for Evnesvage Vel. Også vi finder det meget værdifuldt og naturligt, at de pårørende til de evnesvage arbejder med i disse vigtige spørgsmål og også med i det spørgsmål, der er så vigtigt i dag, nemlig at skabe mere betryggende forhold for såvel de åndssvage, der befinder sig inden for institutionerne, som dem, der